

חולין פרק ד בהמה המקשה דף עה

בהמה מעוברת שנשחטה ונגעה באב הטומאה ר' יוחנן אמר שהבהמה ראשון לטומאה והעובר שני וריש לקיש אומר שנחשב לדבר אחד והעובר ראשון. במשנה כתוב דעת ר"מ שעובר שהוציא ידו מהרחם קודם שחיטת אמו היד מטמאה את הבשר כנבלה והרי אוכל אינו מקבל טומאה עד שנשפך עליו משקה ומוכח שהעובר נחשב לחלק מגוף האמא והוכשר לקבל טומאה על ידי דם השחיטה שהרטיב את הצוואר, ר"י הסביר שמדובר כדעת ר' שמעון ששחיטה שמתירה באכילה גם מכשירה לקבל טומאה אפילו לא נזל דם על הבהמה ולכן העובר שהותר באכילה מקבל טומאה. בבביתא כתוב שבהמה מעוברת שנשחטה ויצא עובר חי אם עבר בנהר הוכשר לקבל טומאה ומוכח שלא הוכשר לקבלת טומאה מדם השחיטה שנשפך על אמו, ר"ל מסביר שמדובר בשחיטה יבשה שלא נזל דם ולא כדעת ר"ש שהשחיטה מכשירה.

ר' יוחנן אמר שר' יוסי הגלילי וב"ש סברו שדבר חי מטמא טומאת אוכלים, ר' יוסי הגלילי שאמר שבן פקועה שעבר בנהר ואחר כך בבית הקברות מטמא, וב"ש שאמרו שדגים שאינם צריכים שחיטה מקבלים טומאה מזמן שניצודו. ב"ה אומרים שדגים לא מקבלים טומאה עד שימותו, ר' עקיבא אומר שמזמן שלא יכולים לחזור ולחיות והסתפק ר' חסדא אם נהיה בדג סימן טריפה כגון נקב במעיין האם מקבל טומאה שהיות וחיות דגים חלשה בוודאי ימות או שלא מקבל טומאה משום שאין בדגים דיני טריפה.

באיסור חלב כתוב "כל חלב שור וכבש ועז" בהמה שהטילה נפל ר' יוחנן אמר שחלבו אסור היות ונולד לאוויר העולם ורשב"ל

אומר שאין בו כרת של איסור חלב אלא לאו של נבילה משום שלא נחשב לבריה עד שיגמרו חודשיו ויצא לאוויר העולם, איכא דאמרי שלכו"ע אם הפילה נפל שלא סיים את חודשיו אינו נחשב לבריה ואין בחלבו איסור כרת ונחלקו במקרה שאדם הושיט ידו למעי בהמה ותלש חלב של עובר חי בן 9 חודשים ר' יוחנן אמר שאסור משום שנגמרו חודשיו ור' שמעון אומר שמותר משום שלא נחשב לבריה עד שיגמרו חודשיו ויצא לאוויר העולם. בקרבן שלמים כתוב להקריב את שתי הכליות והחלב שעליהן ומשמע שאין איסור כרת על אכילת שתי הכליות שנמצאים בתוך בטן העובר, ומכך שכתוב גם באשם שמקריבים את שתי הכליות והחלב שעליהם למרות שאפשר ללמוד זאת בקל וחומר למדו כשם שבאשם אין אפשרות של עובר היות והוא זכר כך חלב של עובר בשאר קרבנות אינו מוקרב על המזבח. ריש לקיש למד מכאן לשאר בהמות שחלב העובר שבתוכם לא נחשב לחלב, ור' יוחנן אמר שרק לעניין קרבן התורה ריבתה שלא מקריבים את חלב העובר כשם שאסור להקריב כל דבר שנולד בשמונה ימים הראשונים.

השוחט בהמה טרפה ומצא בה עובר בן 9 חי, ר' אמי אמר שלשיטת ר"מ נחשב לבריה בפני עצמה וכשר ולשיטת ר' יהודה נחשב לחלק מאמו ואסור, רבא אמר שגם לשיטת ר"י אם נשחט מותר שהתורה אמרה שעובר נותר בין בסימני אמו ובין בסימנים שלו, וכך אמר ר' חסדא שאמנם הלכה כר"י ששחיטת אמו הועילה לו שאם מת אינו מטמא אבל אם נשחט מותר וכן הלכה.

ר' שמעון שזורי אומר שבן פקועה אפילו בן 5 שנים כשר ללא שחיטה אבל חכמים סברו

חולין פרק ד בהמה המקשה דף עה

שמדרבנן צריך שחיטה אם נעמד על רגליו
שלא יטעו לאכול בלי שחיטה. אביי אמר
שלכו"ע בן פקועה קלוט מותר משום שהוא
מוזר אנשים זוכרים שהוא בן פקועה, איכא
דאמרי שרק קלוט בן קלוטה מותר. זעירי
אמר שהלכה כרשב"ש ואפילו בבנו ובבן
בנו, ר' יוחנן אמר שרש"ש עצמו התיר רק
בן פקועה עצמו אבל לא בנו שנראה כמו
שאר נולדים, רבין אמר שהלכה כרשב"ש
בכל מקום אמר לו ר' אשי שהלכה כמותו
רק בשני דברים א. מסוכן שאמר לכתוב גט
לאשתו כוונתו שימסרו לה, הקונה פירות
מעם הארץ והפריש תרומת מעשר ונפלה
בחזרה לדמאי אפשר לשאול את המוכר
ואם אומר שהפריש קודם לכן נאמן.